

POSKI-hankkeen tulosten hyödyntäminen lupaharkinnassa

Kiviaineshuolto Pirkanmaalla nyt ja
tulevaisuudessa

Merja Antikainen
Pirkanmaan ELY-keskus

Pirkanmaan POSKI-hanke 18.8.2015

Pohjaveden suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittamista koskevan hankkeen tavoitteena on turvata:

- geologisen luonnon ympäristöarvot
- hyvälaatuinen pohjavesi
- laadukkaiden kiviainesten saanti yhdyskuntarakentamiseen

Pohjatietoa lupaharkintaan

- Maa-ainelain (555/1981) säännökset edellyttävät, että lupaharkinnassa varmistetaan, ettei hankkeesta aiheudu laissa tarkemmin määriteltyjä vahingollisia ympäristövaikutuksia.
- Viranomaisilla on oltava käytettävissään ja tarvittaessa hakijan on laadittava sellaisia selvityksiä ja tietoja, joiden avulla lupapäätökset voidaan asianmukaisesti ratkaista.
- Tietoja tarvitaan esimerkiksi pohjaveden ja otettavan aineksen määrästä, laadusta, kulutuksesta ja ympäristöoloista.

Lausunnot:

■ MAL 7 §

Ennen luvan myöntämistä lupaviranomaisen on pyydettävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto, milloin:

1. alueella on valtakunnallista tai muutoin huomattavaa merkitystä luonnonsuojelun kannalta;
2. alueella on merkitystä vesien suojelun kannalta; tai
3. ainesten ottaminen vaikuttaa välittömästi toisen kunnan alueeseen.

■ Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta 4 §

...maakuntakaavoitusta hoitavalta kuntayhtymältä, jos lupahakemuksen tarkoittamalla alueella on huomattavaa merkitystä maakuntakaavoituksen kannalta;

Maa-aineslaki 3 §

Ainesten ottamisen rajoitukset

Tässä laissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu:

1. kauniin maisemakuvan turmeltumista;
2. luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista;
3. huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai
4. tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. ([5.2.1999/134](#))

Maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren tai vesistön rantavyöhykkeellä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten. ([26.5.2000/495](#))

Ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-aineseesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Arvokkaat geologiset muodostumat

- Selvitykset ovat tietopohja ja tausta-aineisto alueidenkäytön suunnittelussa sekä sovellettaessa maa-aineslain säännöksiä, mikäli alueille haetaan maa-ainesten ottamislupia tai alueille on suunnitteilla rakentamista.
- Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) mukaan alueidenkäytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Geologisia muodostumia koskevat inventoinnit tunnistavat osaltaan näitä valtakunnallisesti merkittäviä luonnonperinnön arvoja.

POSKI-hankkeen selvitykset apuna :

- Ottamisalueen sijoittaminen
- Ottamissuunnitelman laatiminen

Ottamissuunnitelma 5 §

Lupaa haettaessa on ainesten ottamisesta ja ympäristön hoitamisesta sekä, mikäli mahdollista, alueen myöhemmästä käyttämisestä esitettävä ottamissuunnitelma. Tämä ei kuitenkaan ole tarpeen, jos hanke laajuudeltaan ja vaikutuksiltaan on vähäinen. Ottamissuunnitelman sisällöstä ja rakenteesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. ([23.6.2005/468](#))

Suunnitelmaa laadittaessa on tarvittavassa laajuudessa selvittävä vallitsevat luonnonolosuhteet, ainesten määrä ja laatu sekä hankkeen vaikutukset ympäristöön ja luonnonolosuhteisiin. ([23.5.1997/463](#))

Luvan voimassaolo (MAL 10 §)

- Lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi.
- Erityisistä syistä lupa voidaan kuitenkin myöntää pitemmäksi ajaksi, kuitenkin enintään viideksitoista vuodeksi, ja kalliokiven louhinnan osalta enintään 20 vuodeksi, jos se hankeen laajuuteen, esitetyn suunnitelman laatuun ja muihin ainesten ottamisessa huomioon otettaviin seikkoihin nähden katsotaan sopivaksi. Erityisenä syynä voidaan pitää myös sitä, että ottaminen kohdistuu maankäyttö- ja rakennuslain ([132/1999](#)) mukaisessa voimassa olevassa maakuntakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa maa-ainesten ottamiseen varatulle alueelle. ([23.6.2005/468](#))